

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередні застережені.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

3 делегацій.

Над виводами міністра бар. Ерентала про заграничну політику Австро-Угорщини перевела комісія для заграничних справ до 9 с. м. широку розправу. Передове місце в сій розправі заняла зовсім природно довершена що й по злука Босни й Герцоговини. В розправі забирали слово делегати з всіх сторонниць а годить ся зазначити сю знаменну прояву, що ані одно сторонництво не висловило ся проти сеї злуки. Ся однодушність поглядів в так важній справі тим більше замітна в монархії, в котрій національно політичні суперечности і пристрасти доводять до таких подій, як недавно в чеськім соймі і в Любляні. Така однодушність поглядів не може остати без могутного впливу на заграницю, навіть в Англії і Франції, де дневникарство виступає з острою критикою проти австрійської заграничної політики і з більшим завязям, як безпосередно интересована Туреччина, а забуває зовсім про безглядне поступованє тих держав в кольоніяльній політиці.

Англіське, французьке і російське дневникарство не хоче сего зрозуміти, що берлінський договір віддав Босну й Герцоговину Австро-угорській монархії для обезпеченя європейского мира і введеня в тих краях європейської культури, а хоч влада Босни й Герцоговини була тимчасова, то договір не клав тому ніякого обмеженя що до часу і змісту, а колиб гр. Юлій Андраші був в 1878 р. в Берліні поставив злуку тих країв з монархією, не булоб супроти того найменшого опору.

Окупація і злука тих країв в дійсности нічим не різнять ся і доперва, коли виринула в Босні справа конститутційного устрою, треба було формально усунути двоїстість зверхности, хоч зверхність султана була лише номінальна, бож в імени цїсаря Австрії ведено управу краями, его іменем проголошувано судові вироки, під его прапор ставали новобранці, покликані до війська і т. д. Отже почин до введеня констит. устрою спонукав також до усуненя сеї неясности формальної. А крім того і агітація ведена від часу вступленя на сербський престіл короля Петра, приневолювала Австрію звернути пильну бачність на те, щоби не допустити до перемичуваня бомб (як се роблено з Черногорією) і розповсюдження обидливих для Австрії брошур і письм, і завести трівкі відносини.

Делегати німецьких сторонниць Редліх і Бернрайтер вказали в розправі на те, що державноправна злука Босни й Герцоговини є заразом культурною злукою і одобрили сей крок правительства, мимо того, що тим способом, число Славян полудневих в монархії зросло в двоє в порівнянню з числом полудневих Славян в Сербії і Черногорі, як се зазначив Словінець д-р Шустершпїч.

По промовах делегатів забрав ще раз слово бар. Еренталь і вказав на те, що Австрія все змагала до удержаня приязних взаємин з Сербією і се виявило ся в заключеню торгового договору, котрому обидва парламенти небавом уділять конститутційного одобреня. Одначе в суперечности з тими приязними змаганями стоїть рішучо ворожий напрям в Сербії, котрий в останних часах змінив ся на пряме ворогованє в Босні й Герцоговині проти Австрії. Прилюдна опінія в Сербії зійшла на такі манівці, що затратила предметовий осуд дійсних відносин. В тих днях видано навіть в Білгороді розпорядок військовий що до покликаня резервістів і тому австр. амбасадор зажадав в Білгороді виясненя, а хоч на се відповіло сербське правительство, що то є запобіжні розпорядки, Австрія буде пильно слїдити дальше поступованє Сербії.

Міністер бар. Еренталь, котрого промову кількакратно переривано оплесками, висловив делегації вдоволенє за однодушне признанє в справі злуки Босни й Герцоговини.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Грізне положенє на Балкані відвернуло в сій хвилі увагу політичних кругів від чеського сойму, де положенє також вельми невідраднє. Сій обставині, що увага всіх звернена на Балкан, завдячує правительство, що не виявляє ся так наглядно его неудача політична. Тепер уже можна вельми сумнівати ся, чи поведе ся яку небудь роботу довершити в чеськім соймі. Навіть так обмеженої програми, яку бажалоб перевести правительство, уконституованє кр. сойму (вибір виділу) і приділенє до комісії виборчої реформи, імовірно не вдасть ся довершити. Обидва табори супротивні стоять непохитно ворожо проти себе, а навіть проявляє ся більше завязє між ними, як доси. Бар. Бек ще перед виїздом до Пешту намагав ся з німецькими сторонницями переговорювати, одначе

безуспішно, а що й Чехи рівночасно дали відмовну відповідь, отже бар. Бек залишив поки що свій виїзд до Праги. Німці заявили навіть, що не вдавалиб ся в переговори, колиб навіть бар. Бек до Праги приїхав.

Правительство внесло в чеськім соймі начерк виборчої реформи і предлогу що до вибору сталої соймової комісії, щоби з підмогою обидвох сих предлог довести до злагоди національного розятреня і щоби, як намісник Куденгове зазначив в своїй промові, впливати на втихомиренє. Але Німці обстають при тім, щоби перше полагоджено їх національні домаганя (поділ Чех).

Після начерку виборчої реф. сойм має скласти ся з 334 членів. Вірільні голоси мають дістати: праский єпископ і 3 єпископи, ректори чеського й німецького університету та чеської й німецької політехніки в Празі. З вибору має вийти 326 послів, а то: 70 з більшої власности, 92 з міст, 17 з торгових палат, 84 з сільських громад, 20 з краєвої ради культурної, 46 з загальної курии. Управу сойму буде вести маршалок, іменований цїсарем зпоміж послів і двох его заступників. Соймові послы для переведеня виборів у внутрі сойму будуть ділити ся на три виборчі тіла: великої власности, чеське й німецьке. Всі послы, з виїмкою великої власности, будуть мати обовязок заявити, до котрої національности хотять зачислятись. Як що посол не заявить своєї приналежности до ніякої національности, то більшість людности его виборчого округу може записати его до одного або другого виборчого тіла. Так само вірільні члени мають заявити ся, до котрого з трьох виборчих тіл хотять приступити. Краєвий виділ під проводом маршалка має скласти ся з 10 членів, вибраних соймом. Вибори краєвого виділу мають так відбуватись, щоби два его члени належати до тіла більшої власности, 5 до чеського та 3 до німецького тіла. Вибори комісії мають так переводити ся, щоби на кожних 13 членів комісії належало 3 до тіла більшої власности, 6 до чеського та 4 до німецького тіла. Для кожного члена виділу краєвого має бути вибраний заступник.

Предкладаючи сей начерк, намісник Чех іменем правительства заявив, що при складаню сего проєкту головнo йшло про усуненє національного спору. Треба усунути національну боротьбу, щоби вибори відбулись виключно на економічнім і політичнім полі. Забезпеченє національних меншостей було провідною думкою при складаню начерку й забезпечуваню репрезентації обом народам у краєвм виділі й комісіях. Все те має упорядкувати закон, незалежно від порозуміння. З уваги на те, що така важна предлога вимагає докладних і довгих нарад, правительство предложить другий начерк на вибір сталої соймової комісії котра занялаб ся прослідженем виборчої реформи та всіх інших питань, вплива

ючих з національних ріжниць. Се має бути стала комісія в справах національних ріжниць.

Рівночасно намісник предложив закон а начерком сталої, неустаючої комісії виборчої реформи. Ся комісія має право працювати також над проєктами інших законів, котрих метою вводити порозумінє в краю. Розв'язати сю комісію можна тільки на припорученє монарха.

Німці висувують проти сего начерку виборчої реформи, що в ній не узгляднено одного з головних їх домагань, права veto національних курій і вказують на те, що пята курія видасть користи лише соціялістам збільшенєм їх голосів, що вірноконституційна власність упосліджена супроти фєвдалної шляхти і що промислові інтереси не обезпечені належно. З сего можна бачити, що ся реформа не мало перепон зустрінулаб в спокійних часах, а тепер зовсім не відклонить Німців від обструкції, бо правду сказавши, они не хотять виборчої реформи. Чехи знов супротивляють ся заведеному поділові на національні курії. Таким способом обидві сторони недоволені.

Про сталу комісію соймову висловлювали ся обі сторони давнїше неприхильно і для того на виводи намісника не обізвав ся ніхто ані слівцем признаня.

З усього того можна бачити, що акція правительства в чеськім соймі, котра мала промостити дорогу до угодвих переговорів в держ. радї, не повела ся, що сойм імовірно в найблизших днях буде відрочений, а се не віщує нічого доброго державній радї.

Заграниця.

В Сербії проявило ся після злуки Босни й Герцоговини справдешне воєнне ошоломленє. Товпи народу, між котрими передову ролю грають студенти, громадять ся перед австрійскою амбасадом і викликають обидливі слова проти Австрії і нашого монарха і визнають короля до виповідженя в війни Австрії. В Білгороді два рази напастовано австрійских поліціянтів, котрі з Земуня відставляли до границі сербских заволок, так що з грудом сербській поліції повело ся оборонити австрійского поліціянта перед напасниками. Сербські загорільці назирають на міністерство Велимировича, щоби уступило і утворило коаліційне міністерство з усіх сторонництв.

Король покликав на надзвичайну сесію скупштину, а між послами панує воєнній настрій і не можна мати певности, чи не дадуть ся пірвати ошоломленій товпі. В тім ошоломленю навіть Черногора забула про фабрикацію в Сербії бомб вимірену проти черногорского князя і так само в Цетинї виправляють ворожі проти Австрії демонстрації, а «хитрий лис», як називають балканські політики черногорского князя Микиту, готов станути спільно з королем Петром в обороні мнимого покривдженя Сербії і Черногори.

Проти Австрії відзивають ся з Сербії погрози наїзду на Босну й Герцоговину і се приневожило Австрію до обезпеченя свого кордону пограничного. На Саві і Дунаю обсаджено мости, а так само скріплено жандармерию і поготівле на боснійско-герцоговинській границі. Крім того дунайська флотилія австро-угорска одержала порученє відплисти на полудне в напрямі до Білгороду, а наслідком того в сербских кругах політичних виринула гадка перенести столицю до Крагуєваца або до Нішу, бо Білгород могли би австрійські війська з Земуня збомбардувати. Як небудь бар. Еренталь заспокоював

делегацию, що нема в тій хвилі небезпечности війни і є надія, що Сербія стямить ся, одначе положенє є вельми непевне. Австрія звернула бачність європерских великих держав на визиваюче становище Сербії і наслідком того до Білгороду наспіли відповідні представлення, але чи се причинить ся до отверезеня, годі наперед сказати.

Як в Сербії стратили здоровий погляд і до якого ступня дійшла там манія великоти, показує обставина, що сербский посол Сіміч у Відні явив ся в міністерстві загран. справ, щоби там внести засторогу проти злуки Босни й Герцоговини. Одначе сеї застороги не прийнято з заміткою, що Сербія не має права до того, бо не мала ніякої участі в берлінськїм конгресі. Може се отверезить сербских загорільців!

Англія і Росія порушили справу скликаня конференції для ревізії берлінського договору, одначе Австрія імовірно не возьме участі в сій конференції, поки європ. держави ще признають злуку Босни й Герцоговини. Але вже й тепер виринули суперечности між Англією і Росією, бо Росія домагає ся, щоби поставлено на конгресі справу вільного перепливу для всі флоты скрізь Дарданелі, на що не хоче згоджувати ся Англія. Англія рада би знов і для себе упечи печеню при сій нагоді і бажає звернути Туреччині острів Кипр, а за те заняти зовсім Єгипет. Все те вказує, що на близкім Сході починають справи запутувати ся і що політичне положенє вельми критичне. Наслідком того відбула ся в Пешті нарада шефа генер. штабу Гецендорфа-Конрада з міністром війни Шенайхом і міністром заграничних справ бар. Еренталем.

Д О П И С ь.

З Брідщини.

(Спілка всеполяків з москвофілами. Що сказав митрополит о. Антоній унійському священикови в Почаві? Депо більше правди о прогульці кацапів до Почави і Києва. „Вольтець“ з Галичанина під монастирскими мурами в Почаві і єго „разоблаченя“. Торжество св. Йова в Берестечку яко pendant до всеславянської ідеї. Наше народне і релігійне становище в Брідщині за останні 20 літ і в 1908 році).

(Дальше¹⁾.)

Не наша річ описувати їзду наших збаламучених селян з стациї Рудна до Києва. Не будемо розказувати сего, як то наші кацапські проводирі-селяни мусіли їсти з цебричків, як били ся по ланитах, як в одній місцевости градоначальник істинно-руський проводир ввів наших паломників до церкви без відома батюшки, а батюшка прибіг задиханий та прогнав своїх зарубезних гостей з церкви словами „вон хулігани“. Таких приятностей мали істинно-руські наші прогульковці не мало, тай многі з них захитались в своїм руссофільстві бачучи, що там їх трактують як худобину. Також і триумфальний похід їх по Києві з портретом царя не був такий бадьорий, а подобав цілком на селський похорон в часі слоти, коли то оден іде попід стріхи, другий поза кладку, оден зістав ся з задю, другий підбігає, а все те складає ся в дуже а дуже сумну картину. Дійсно, Со там наші rozządni starogusini бажали ховати вірність нашого народу до австрійскої держави в могилу общерусскую, вірність народу, котрий майже боготворить свого любого Цісаря.

Там хотіли они поховати в могилу

¹⁾ Гл. чч. 218 і 219.

вірність нашого народу до своєї св. Церкви католицкої. За першу провину нехай відповідять ті, що розбром і перекупством допомогли видвигнути ворогів днастії і Церкви на послів проти волі народу, а Церков Бог обороняє. Бо от що дізналисьмо про побут в Києві. Іntenцією аранжерів прогульки було, щоби всі учасники демонстративно в Києві сповідали ся і причащали ся. Таку іntenцію мав і митрополит Антоній, бо до унійского священика в Почаві говорив: «Ви відірвані від пня правдивої Церкви, ви ополячуєте ся і ваша Церков не процвітає, але дасть Бог, за Македонію проміняємо Галичину²⁾, а тоді і ваша Церков піднесе ся», дарма що опісля аж змінив ся, почувши питанє «Чомуж у вас тільки сект, а у нас однодушність?» отже той намір аранжерам зовсім не удав ся. Ми довідали ся від учасників прогульки, що по кілька раз на день намовлювано їх до сеї демонстрації, але безуспішно. Ба що більше они знайшли несподіваних ангелів-хоронителів і то між православним духовенством в Києві.

Наведемо слова одного з учасників що до сеї справи. — «Було нас, говорив він, около двацять в гурті. Підходить якийсь батюшка, озирнув ся сюди, туди тай до нас — «здорові були». Ну щож, подобалось вам в Києві. Водять вас по храмах і пирують вас. Але не всьо вони показують. От коби вам показали наші тюрми, де мучить ся стілько найлучших наших людей. Тоб ви побачили і почули. Але найлучше, колиб ви поїхали на села, побачите, яка біднота, яка темнота. Повірте мені, ту хлопа нї за що мають. Оно гарно, що ви приїхали і подивились, як є за що, та повірте, що у вас по селах гарнїше. Ваші священики дуже добре вас ведуть, коли між вами тільки свїтлих селян, як я читаю. Повірте мені, вертайте і слухайте своїх священиків, бо они дуже добре вас провадять». Ми дізнались, що таких людей між закордонними священиками було більше, що опам'ятавали наших селян, гиясняли їм становище України і так цілє хуліганів не сповнилась зовсім. Тому то і вкоротили їм час гостюваня, замість на Успеніє, они вернули вже 23 чи 24 до Бродів, а многі з них з інчим серцем, як їхали, бо тепер доперва опам'ятались, що їм рідне, що правда, куди їм направитись.

(Дальше буде).

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Григорія; римско-кат.: Едварда. — В середу: руско-кат.: † Покров. П. Д. М.; римско-кат.: Каліста Папи.

— Могила Шашкевича zagrożена! Кілька раз звертали ми бачність наших народних товариств на конечність перенесеня мощий Маркіянового сина, поета нашого Володимира, до родинного гробівця. Могила бл. п. Володимира на 15 полі личаківского кладовища, оплачена лише по конєць 1905 р. може бути опиянїти ся в чужій могилі, хоч перенесенє їх, як нас запевняв управитель кладовища, стоялоб ледво около 30 К. Пора отже в хвилі, коли ми повинні готувати ся до 100-літнього обходу уродин бл. п. Маркіяна, подбати о те,

²⁾ Вергун в „Новим Времени“ тепер вимагає видачі Тернопільщини за злуку Босни й Герцоговини, але се в єго розуміню pars pro toto. Ред.

щоби і останки его сына спочили разом з ним і матерію в одній могилі. Отже caveant сопules, крайна пора се перевести, бо около могили бл. п. Володимира Шашкевича розкопують давні гроби і хоронять померших!

— **Руска гімназія у Вижниці.** Вчора наспіла до Черновець телеграма, що після поновної інтервенції посла Ник. Василька руска гімназія у Вижниці буде напевно отворена в протягу сего місяця. Інтелігенція того повіта повинна не занедбувати підготовлення хлопців до гімназії і повідомити про те дооколичних селян!

— **Ув'язнене Ярослава Мончаловского** прийшло вельми не в пору і не на руку нашим москвичам, а „Галічанін“ виводить страшні ереміяди з сеї нагоди, а при тім намагає ся віднекувати ся всякої тїни якої небудь спілки зі змаганнями і заходами Мончаловского. „Галічанін“ намагає ся виправдувати, що: „Мончаловський арестованъ былъ не за опасную для Австрії политическую пропаганду, а лишь за шпіонство, не стоящее въ ніякой связи съ политикою, съ культурнымъ руссофильствомъ и со статьями закордонныхъ русскихъ газетъ“. Отже ми питаємо ся, де та границя між роботою Мончаловского, котрий так близко стояв редакції „Галічаніна“ і в близьких взаєминах з російским консулятом, а між „опасною для Австрії политическою пропагандою“, та політикою і „культурнымъ руссофильствомъ?“ „Галічанін“ укував тепер для відмеження і відпекання від Мончаловского замінний вислів „культурное руссофильство“. Отже ми питаємо ся его, чи доноси, які ішли від добре відомої „Галічанінова“ Аделі Карвовскої на пок. Кониського (в часі его побуту в Галичині) і на туських Русинів-народовців, що стояли з нѣм в зносинах, до шефа жандармів в Києві пок. Новицького, також „Галічанін“ причисляє до „культурного руссофильства!“

— **Вісти з України.** Відчитова комісія кїївскої „Просвіти“ дістала, як доносить кїївска „Рада“, від губернатора дозвіл уладжувати системачні українські відчити. З тих відчитів два будуть посвячені геології, три фізиці, три біології і анатомії, два лікарській помочи в наглих випадках. Всі читати муть ся що неділі в падолисті і грудни в салі бувиного „товариства грамотности“. — Бувший посол до першої думи, редактор закритої першої української газети „Хлібороб“, Володимир Шемет, що сидить в полтавській тюрмі за т. зв. „лубенську оборону“, занедужав сильно на нерви. Для лікарської обсервації висилають его тепер до тюремного шпиталю в Москві. — На памятник Шевченка в Кїєві зібрани Українці в Росії 4533 рублів. — З кінцем с. м. в Кїєві має відбутися епархіальний зїзд духовенства з Кїївщини. На зїзді буде між иншим обговорена справа вилання історії кїївскої ду-

ховної семінарії за сто літ єї естования (1817 до 1917). Українське видавництво народних книжок „Час“ в Кїєві приступає незабаром до видання популярної біографії Шевченка. Брошура буде містити вісім портретів і рисунків до тексту, деякі в красках. Друкувати ся буде в числі 50.000 примірників по ціні 2 копійки. Чистий дохід з того видання призначений на фонд будови памятника „Кобзареві“ в Кїєві. 30.000 тої біографії замовила полтавска губернска земска управа для розповсюдження між народом.

— **З нашої преси.** Виступи галицької політичної преси не позбавлені мимовільної гумористики. Єпископ станиславський, і взагалі наш цілий єпископат, є, на думку польської преси, завзятим агітатором „безбожного українїзму“, підчас коли, після погляду частини укр. преси, є він агітатором польонофильства і москвофильства, але на супротив того заявляє знова москвофильска преса, що руська єрархія, головню станиславський владика, є пастирем одною, а то української партії. „Мягкі“ закидають єпископам нехтованє справ самої церкви, зглядно єї обряду. Більше можливостей вже неможливо! При тім ще одно замїтне. Як оден новоїорський комісар поліції добачував жерело всяких злочинів в жінці: „cherchez la femme“, так наша преса внайшла універсальну хоробу нашого народа і церкви, іменно Єзуїтів: „cherchez les jesuits!“ Мимоволі пригадує ся закид якогось єзуїтофоба, що Єзуїти причинили ся до упадку Царгорода. Вони знищили то місто на яких двіста літ перед своїм істнованєм. „Галичанін“ приписує „єзуїтским“ впливам лятинїзацию нашої церкви (Галич. ч. 179), а „Дїло“ (ч. 187) закидає їм.. ширене православїя! „Дякувати за те зв. православє будемо і польским єзуїтам“. Коментарі про льогіку галицько-русської журналістики тим самим злишні! „Галичанін“ (ч. 179) розвиває дальше свої погляди на католицьку церкву, закидаючи, що Рим поборує „русскую национальную идею“ а владика і Василяни пропагують українїзм, а то в церковнім інтересі латиньства, а в політичнім польовїзму. При обговорюваню заказу читаня „Дїла“, „Свободи“ і пр. нарікає „Галичанін“ на обмежуванє личної свободи сьвященників. Знає добре москвофильський орган, що і єму і Русе. Слову таке саме належить ся, як і українським органам, знає він добре, що деякі москвофильські сьвященники суть так само партійними фанатиками, як деякі українські. Обмежати той фанатизм є сьвятим обовязком єпископа, хотїй би політична конституція дозволяла сьвященникам підпорядкувати сьвященничу діяльність під партійну агітацію, які се „Галичанін“ заявляє. В згаданім числі віз з „Галичаніна“ тим духом, про який згадує моя статя п. з. „москвофильські погляди на катол. церкву“.

В делікатній формі закидає „Галичанін“ нашої єрархії ні більше ні менше, як ослабленє релігійного духа в народі (ширениєм україньства) ad maiorem Poloniae і латиньства gloriā! „Національні основи“ нашої церкви бере москвофильський орган в оборону, але „ad maiorem schismae gloriā“ via Почаїв-Кїїв! О. В. (З „Ниви“).

— **Погана напасть.** Соціалістичний Глос пустив недавно злобну видумку на одного з визначних Єзуїтів, кс. Альфреда Врублевского, що немовто він виступив з закону Єзуїтів, перейшов на протестантизм, викрав графянку Тишкевичівну і утік до Франції, аби там з нею звінчати ся. Показало ся тепер, що то все є неправда з виїмкою того, що кс. Врублевський задля слабости виступив за дозволом Римської Столиці з закону Єзуїтів і за порадою лікарів поїхав лічити ся до Сабле д'Ольон у Франції. Підчас его неприсутности Глос для зогидження католицької Церкви виклепав брехню, за яку тепер буде відповідати перед судом.

— **Ревізія у студентів в Петербурзі.** В ночи з 5. на 6. с. м. петербурска поліція перевела в 60 квартирах студентів ревізію а хоч нічого підозріного не найдено, арештувала 15 студентів.

— **Організація Поляків на Україні.** Оноді відбули ся в Кїєві збори „польської партії краювої України, Поділя і Волині“. На зборах ухвалено утворити два видавничі комітети: оден політичних видавництв, другий наукових та сільсько-господарских. Оден з учасників зборів відчитав реферат про „неославянство“. Потім обговорювано загальну політичну конюнктуру, розпад в демократичній партії, можливі зміни в думскім польскім колї та вплив усіх тих чинників на зміну громадської думки на області України.

— **Важно для пасічників.** Краєвий Союз господарско-молочарський в Стрию закупить сейчас більшу скількість меду-патоки. Просимо наших пасічників, що мають патоку на продаж подати скількість кільограмів меду, кілько жадають за 1 кільограм і послїдну стацию залїзничу.

— **Сьогорічний урожай в Кїївщині** був близький до кепского. Озима пшениця дала досить кепський урожай; у звенигородскім, уманьскім, канївскім та липовецкім пп. пшениця місцями зовсім пропала; з десятини там збирали ледве 10—30 пуд., а подекуди й того менше, красний урожай був у сквирскім, радомисльскім, таращаньскім та кїївскім пп., але й там він не доходив до пересїчного. Яра пшениця дала пересїчний урожай; в липовецкім, таращаньскім та уманьскім пп. збирали 40—60 п. проти 60 пуд.; в останнім п. збирали навіть до 100 пуд. проти 80 пуд.; в чигириньскім повіті десятина видала 60—100 пуд. проти 70—110 пуд., в бердичівскім п. місцями збирали

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Рік 1871.

Ч. 168.

Про житє Із. Воробкевича. — Критики в Газет-ї парод. і в „Основі“ на его композиції. — Духовна семінарія в Чернівцях.

Чернівці, 1871, 29. квітня. Із. Воробкевич до Олекс. Барвіньского.

(Дальше).

Мені поводить ся так, що дай Господи лучше! Жена моя все слабує, мої діти через цілісенську зиму на кір хорували і ще теперки не подужали. Та страшна хороба відобрала від мого серця мого наймолодшого сына і до розпуки розрвала его. Оттак поводить ся мені; до того ще маю близько 40 годин на тиждень.

І безсмертного нашого Тараса роковини чимало причинились, щоб моє бідне серце зовсім замучити. Буде тому близько два роки, як я п. Вахнянину скілька моїх компози-

цій прислав. Не було то моїм бажанєм, щоб з них декотрі на тім вечері сьпівались. Они самі вібрали і сьпівали. Но про мене і мій талант музикальний рознесла „Народівка“ таку крїваву славу, що в музикальній літературі ще ніхто в сьвітї таку погану і несправедливу рецензію не вазнав. Нехай їм на здоровле буде! Ті люди — добре я їх знаю. Сталось.

„Основа“ то перший раз також шкарадно після критики Народівки писала — нехай і їй на здоровле буде! А яким мої алегата п. Вахнянину післав, хтіла она свій блуд хоть трохи залагодити. Дивує мене одно, що п. Вахнянин до мене ні слова не написав — і мені мої сьвідoctва не відсилає. Будь ласкав і напиши єму про се. Моїм ворогам і тим мізерним обекурантам нехай знакомо буде, що они мене своєю критикою не відпудили. Я, як той фенікс, з попелу мого двигну ся і їм на сором і ганьбу засьпіваю, а ненці моїй на хвалу і славу. —

Я вже рідко коли що пишу і то все мізерне і без життя; займаюсь більше музикою, хотїй і то трудний і невдячний хлїб. Бодай не було мені їх знати — ту сьвятую поезію і красну музику? Чимало слїз, чимало здоровля они мене коштують.

(До листу додано 7 ліричних поезій, а по них дописки):

Досить сих дрібних слїз, щоб Тебе, може щасливого, ними не нудити. У сумній годїні серце їх вливає і так багацько, щоб мїнами і старого Днїпра загатити. Не пишу я, братічку, довгий час, нічого, но як возьму за перо і подумаю на своє бездоллє, на нашу минувшість і як тепер у сьвітї дієть ся, то бігме кажу, так щось пре мя у серці, а я поволи сїляю отсі дрібні слези, мов та малєвька дївчинка скляні цяточки на ниточку.

Вчера діставам твою кореспонденцкарту. У нашій семінарії нема, братічку, таких вже людей, щоби пістували наше рідне слово, там самі відродки. От нема там і що шукати; я знаю, як дієть ся з моїми ділами. Було скілька наших людей, но ті вже на парафіях і, як здаєть ся, і они позавмирили.

Ті книги*) хїба я, мій брат і скілька ще людей возьмуть; будь так добрий, скілька примірників мені прислати. —

*) Здаєть ся, мова про читанку Барвіньского. — М.

